

Kremen, V. H. (2019). Problema yakosti ukraïnskoi osvity [The problem of the quality of Ukrainian education]. In M. V. Hrynova (Ed.), *Metodyka navchannia pryrodnychychk dystsyplin u serednii ta vyshchii shkoli [Methods of teaching natural sciences in secondary and high school]: materialy Mizhnar. nauk.-prakt. konf.* (pp. 5-7). Poltava: TOV «Simon» [in Ukrainian].

Ziaziun, I. A. (Red.). (1997). *Pedahohichna maisternist [Pedagogical skills]: pidruchnyk.* Kyiv: Vyshcha shk [in Ukrainian].

GRYNOVA V.

Poltava V. G. Korolenko national pedagogical University, Ukraine

ORGANIZATION OF EDUCATIONAL ENVIRONMENT AT THE PEDAGOGICAL UNIVERSITY FOR THE IMPLEMENTATION OF THE NEW UKRAINIAN SCHOOL REFORM

The article deals with the concept of the educational environment - a set of conditions that affect the development and formation of abilities, needs, interests, consciousness of the future teacher is a set of material factors, interpersonal relations of subjects of education and specially organized psychological and pedagogical conditions of personality formation. Emotionally favorable state of the educational environment is determined by the formation of individual intellectual level, focused on academic preparation, organization of life, stimulation of student's personal development. The state of an emotionally favorable environment is determined by cultural values, institution, its traditions, positive image./

The main indicators and criteria of the emotionally favorable emotional environment of the university are the emotional-positive mood; empathy; mobility; satisfaction with the choice of future profession, emotional and sensual unity; environmental friendliness. Creating a favorable climate in an emotionally-supportive educational environment is an important component of pedagogical work, as psychologically healthy, creative, confident future teachers are of particular value for the implementation of the educational reform of the New Ukrainian School.

Keywords: *future teachers; student; teacher; education; student collective; pedagogical creativity; educational process; professionalism; environment; emotionally favorab leenvironment.*

УДК 37.091.113.014.3

DOI: <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2019.23.183186>

МАРИНА ГРИНЬОВА

ORCID ID 0000-0003-3912-9023

ОЛЕНА ЖДАНОВА-НЕДІЛЬКО

ORCID ID 0000-0002-1414-2355

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

ПІДГОТОВКА КЕРІВНИКА НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ДО ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ З СУБ'ЄКТАМИ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

У статті розглядаються проблеми, що пов'язані з кількома важливими аспектами педагогічної інноватики в сучасній Україні. Аналізуються вимоги до керівника Нової української школи як інтегруючої постаті в контексті освітнього середовища, організація його стосунків з учнями, педагогами, батьками школярів, представниками місцевих громад. Обговорюється специфіка партнерської взаємодії як засобу встановлення конструктивних контактів між суб'єктами, зацікавленими в успішному освітньому результаті. З'ясовуються можливості вищої школи щодо формування у майбутнього освітнього менеджера здатності до зазначеної взаємодії.

Ключові слова: *Нова українська школа; керівник; освітнє середовище; територіальна громада; батьківська громадськість; партнерська взаємодія; вища школа; професійна підготовка; квазіпрофесійна діяльність*

Постановка проблеми. У поступі сучасного суспільства за актуальними векторами його гуманітарного розвитку спостерігається чимало проблем, успішне вирішення яких можливе лише з огляду на особистість управління, його теоретичну обізнаність і практичну готовність до діяльності, здатність конструктивно узгоджувати загальне і конкретне, наявне і потенційне, об'єктивне і суб'єктивне, володіти технологіями організації освіти і самоорганізації управлінської діяльності в її контексті. Адже, як зазначає український соціолог Л. Бевзенко, «соціокультурні процеси мають свою внутрішню активність, свої варіанти можливого-неможливого. І лише спираючись на обмежені цими варіантами рамки нашої свободи і суб'єктності, ми можемо вибудовувати свої прогнози і проекти майбутнього – власні, групові, суспільні» (Бевзенко, 2018, с. 103).

Реалізація Концепції Нової української школи як одного з базових освітньо-реформаційних проектів останніх років визначає шлях до вирішення проблеми формування суспільства майбутнього саме через окреслене вище поєднання – індивідуального, колективного, суспільного. Тож постає проблема наявності у освітньому процесі потужного об'єднувального і спрямовувального начала, що, спираючись на сучасну теорію менеджменту і вміло

враховуючи специфіку ситуації, що склалася, на засадах партнерства актуалізує потенціал суб'єктів освітнього середовища. Йдеться, насамперед, про забезпечення Нової української школи кваліфікованими управлінцями, здатними до теоретичного осмислення завдань, що стоять перед нею, в поєднанні з розробкою і реалізацією відповідних проєктів, а отже – про необхідність удосконалення процесу підготовки менеджерів закладів освіти у вищій школі.

Аналіз публікацій, на які спираються автори. За досить нетривалий час, що минув після оприлюднення Концепції Нової української школи, основні її положення та шляхи їхньої реалізації знайшли чималий відгук у роботах науковців (О. Антюшина, Л. Назаренко, Л. Ніколенко, Л. Онишук, О. Савченко та ін.). При цьому кількість досліджень, як і аналізованих проблем, буде весь час зростати, оскільки впровадження Концепції у вітчизняному освітньому просторі неминуче породжуватиме все нові завдання, а наявні напрацювання у педагогічній сфері, зокрема щодо підготовки спеціаліста в галузі освіти, і насамперед – освітнього менеджера, вимагатимуть адекватного їй оновлення освітніх програм, арсеналу навчальних методик для успішного здійснення поставлених перед вищими освітніми закладами завдань з урахуванням наявних напрацювань та інноваційних впроваджень в Україні і світі.

Аналізуючи з сучасних позицій спадок відомих вітчизняних менеджерів освіти О. Захаренка, А. Макаренка, В. Сухомлинського, І. Ткаченка, розглядаючи основні положення праць Г. Єльнікової, Л. Калініної, Л. Карамушки, С. Клепка, Н. Коломинського, О. Мармази, В. Маслова, В. Огнев'юка, І. Осадчого, Л. Парашенко, С. Сисосової, О. Топузова, Є. Хрикова, М. Шевцова та ін., можемо зауважити, що методологічний і методичний аспекти управління освітою на всіх її рівнях знайшли в Україні досить ґрунтовне розкриття. Це дає змогу проєктувати професійну підготовку майбутнього керівника Нової української школи як об'єктивно зумовлену систему педагогічних впливів, що спонукає студента до цілеспрямованого саморозвитку з урахуванням актуальних освітніх і суспільних тенденцій та з опорою на притаманні йому здібності та нахили. Зокрема, він має бути готовий до здійснення партнерської взаємодії, що забезпечує один із принципових аспектів сучасної освіти – повагу до особистості, її здатність до прийняття відповідальних і свідомих рішень, що стосуються як власне себе, так і тих, хто є її союзниками в досягненні намічених результатів.

Проблема партнерських стосунків у сучасному освітньому процесі висвітлена у працях Н. Баришовець, Т. Водозазької, К. Зелінської, Т. Ілляшенко, І. Оніщенко та ін. Вченими схарактеризовано дидактичні і виховні аспекти демократизації шкільного життя, шляхи до підвищення професіоналізму та забезпечення творчої свободи вчителя. Окрім декларованої Концепцією співпраці в трикутнику «дитина – педагог – батьки», що являє собою основний особистісний конструкт педагогіки партнерства, обґрунтовується необхідність відкритості освітньої системи школи на основі налагодження конструктивних стосунків з інститутами громадянського суспільства та органами місцевого самоврядування.

Повномасштабна реформа місцевого самоврядування та територіальної організації влади, що з 2014 р. відбувається в Україні, передбачає низку змін щодо стосунків закладу освіти з органами місцевого самоврядування, зокрема – з об'єднаними територіальними громадами (ОТГ). Стаття 66 Закону України «Про освіту» (2017) передбачає, що районні, міські ради та ради ОТГ відповідають за реалізацію державної політики у сфері освіти та забезпечення якості освіти на відповідній території, забезпечення доступності дошкільної, початкової та базової середньої освіти, позашкільної освіти; планують та забезпечують розвиток мережі закладів дошкільної, початкової та базової середньої освіти, позашкільної освіти; гарантують доступність дошкільної та середньої освіти для всіх громадян, які проживають на відповідній території, створюють рівні умови розвитку закладів освіти всіх форм власності та здійснюють інші повноваження у сфері освіти, передбачені законом. Всі ці процеси вимагають від керівника закладу освіти здатності до конструктивного діалогу, вміння обстоювати інтереси очолюваного закладу, презентувати його як перспективну організацію, що постійно розвивається і вдосконалюється у відповідності з запитами суспільства, як і кожен педагог та учень, що перебуває у її середовищі і що отримує для такого розвитку необхідну управлінську підтримку.

Водночас узагальнення спостережень за навчальними діями першокурсників магістратури з управління навчальним закладом у 2014-2018 роках свідчить, що сьогодні ще значна частина студентів – майбутніх освітніх керівників у ході теоретичного аналізу управлінських ситуацій, виконання практичних завдань, узагальнення результатів практики тощо демонструє схильність до управлінського егоцентризму, відчуває складність щодо процесу делегування повноважень, не в змозі правильно структурувати й ранжувати власні й чужі професійні обов'язки та компетенції, вичерпно й коректно пояснити власні наміри та презентувати задум творчого проєкту в партнерському діалозі. Виникають ускладнення при осмисленні змісту та особливостей ділових комунікацій, у яких майбутній управлінець бере участь безпосередньо чи розглядає як важливі для визначення стратегії і тактики власних дій, і зокрема, у тріаді «дитина – педагог – батьки».

Тож **мета** нашої статті – проаналізувати об'єктивні та суб'єктивні вимоги до здійснення партнерської взаємодії з суб'єктами освітнього середовища менеджером освітнього закладу та окреслити шляхи його відповідної підготовки в умовах бакалаврату та магістратури.

Виклад основного матеріалу дослідження. На підставі аналізу наукових розвідок та численних співбесід із педагогами ЗСО можемо стверджувати, що окреслені вище недоліки професійного бачення управлінської ситуації, які призводять у результаті до формування у майбутніх менеджерів хибної індивідуальної управлінської концепції, значною мірою зумовлені поширеністю в українському суспільстві рудиментів застарілої теорії і практики. При цьому, як зазначають О. Топузов та Л. Калініна, «механізми адміністративно-командного управління, бюрократичні механізми та механізми управління за нормативно встановленими правилами, характерні для закритих жорстко детермінованих ззовні систем державного управління вищого порядку та сформовані ще у 80 – 90-х рр. ХХ ст. в умовах індустріального суспільства, наразі явно суперечать цілям і завданням державної освітньої

політики в Україні відповідно до викликів ринкової економіки знань, демократичного та цифрового суспільства, потребам різних верств українського суспільства, стоять на заваді забезпечення рівного доступу до якісної освіти європейського гатунку та перешкоджають поступальному інноваційному розвитку сфери освіти» (Топузов, & Калініна, 2017, с. 35).

Систематизація актуальних завдань з підготовки керівника Нової української школи, що стала предметом наукового дослідження (Вейчжень, 2017, с. 185), націлює увагу науково-педагогічної спільноти на такі елементи менеджерської підготовки керівника навчального закладу у трансформаційний період, як «1) структурно-організаційні, 2) структурно-функціональні (технологічні), 3) кадрові, 4) підтримки розвитку самодіяльності учнівського контингенту». І хоча вчений стверджує, що найбільш складним моментом у механізмі реалізації концепції «Нова українська школа» є управління професійною підготовкою, перепідготовкою і підвищенням кваліфікації вчителів-предметників, проте саме від управління залежить забезпечення творчого особистісно-професійного самовияву останніх. Тільки за умов гуманістично зорієнтованої, інноваційної за змістом і методами управлінської діяльності кожен педагог зможе прийти до школи як успішний вчитель та фахівець, здатний вирішувати проблеми особистісного становлення дитини на засадах декларованих Концепцією принципів (повага до особистості; доброзичливість і позитивне ставлення; довіра у відносинах; діалог – взаємодія – взаємоповага; розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків); соціальне партнерство (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей)).

Освітнє середовище як комплекс природних і соціальних факторів, які здатні впливати на життя й діяльність людини, розглядають у своїх працях Т. Водолазька, Н. Гонтаровська, А. Каташова, О. Мариновська, А. Мудрик та чимало інших дослідників, що бачать у ньому багатокомпонентний ресурс, який включає як організовані, так і стихійно привнесені чинники, які, в свою чергу, потребують науково обгрунтованого осмислення і ефективної адаптації в освітньому процесі. Саме управлінець повинен бачити цей ресурс найбільш масштабно, уміти використовувати його, акцентувати позитивний потенціал і надавати йому той вектор розвитку, який найбільшою мірою відповідає завданням побудови демократичного суспільства. Партнерська взаємодія в Новій українській школі як основа стосунків між дітьми, педагогом і батьками у масштабах соціальної спільноти, з якою школа постійно взаємодіє, яка, власне, і складається з родин школярів нинішніх і поповнюватиметься родинами колишніх школярів, перетворюється на механізм трансформації суспільних стосунків на засадах співробітництва, взаємодовіри, взаємодіючості, створення простору для особистісного самовияву на гуманістичних засадах.

З урахуванням необхідності поєднання в діяльності освітнього закладу об'єктивно зумовлених вимог щодо забезпечення якісного освітнього результату та опори на взаємодію суб'єктів освітнього процесу в її діловій і особистісній інтерпретації, на наш погляд, професійна підготовка керівника Нової української школи повинна включати два взаємопов'язані напрями: змістовно-технологічний, що включає освоєння перелічених вище компонентів менеджерської підготовки керівника як теоретичних основ його діяльності, та особистісно-діяльнісний, який дозволяє сформувати достатньо гнучку і водночас концептуалізовану індивідуальну систему управлінської взаємодії з суб'єктами освітнього середовища.

Змістовно-технологічний напрям підготовки менеджера у практиці кафедри педагогічної майстерності та менеджменту імені І. А. Зязюна Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка забезпечується, насамперед, засобами навчальних курсів, що передбачають освоєння теорії управління в її науковому представленні, розуміння її економічних, соціальних, психологічних засад, оволодіння технологіями безпосереднього впливу на трудові (навчальні) спільноти та окремих суб'єктів, і водночас – більш масштабного (середовищно зорієнтованого) коригування обставин освітньої діяльності. З цією метою постійно відбувається зорієнтоване на нові досягнення педагогічної науки вдосконалення змісту і методів викладання дисциплін «Управління професійною діяльністю», «Теорія і практика управління навчальним закладом», «Інноваційний менеджмент», «Управлінська майстерність керівника закладом освіти» та ін. З метою поліпшення підготовки майбутнього керівника до партнерської взаємодії з суб'єктами освітнього середовища викладачами кафедри застосовуються дидактичні технології, що сприяють самоактуалізації студента як організаційного, інтелектуального, емоційного лідера. Однією з чільних виступає технологія створення успіху в навчанні, що націлена на стимулювання творчого розкриття особистості у всіх видах діяльності, до якої вона залучається в освітньому процесі.

Квазіпрофесійна зорієнтованість навчальної діяльності, її спрямованість на актуальні освітні проблеми дозволяє вирішувати й низку завдань особистісно-діялісної підготовки майбутнього управлінця. Інтерактивний характер навчання сприяє тому, що взаємодія в академічній групі, залежно від змісту матеріалу, моделює різні рівні ділової комунікативної взаємодії, даючи змогу студентові поглянути на ситуацію з боку дитини, батька чи матері, і водночас спонукає проектувати оптимальні дії педагога. У ході занять, засобами дискусій, презентацій, аналітичних виступів відпрацьовуються навички ведення соціального діалогу – процесу визначення та зближення позицій, досягнення спільних домовленостей та сторонами, які представляють інтереси територіальних громад, органів місцевого самоврядування, працівників освіти, роботодавців з питань формування та реалізації освітньої політики. У практиці сучасного управлінця соціальний діалог «реалізується у формах обміну інформацією; консультацій; узгоджувальних процедур. Так, обмін інформацією та консультації варто проводити з метою з'ясування позицій, пошуку компромісу і прийняття спільних рішень з питань розвитку освіти, узгоджувальні процедури, для врахування позицій сторін, вироблення компромісних рішень під час розроблення проектів нормативно-правових актів, при прийнятті регіональних та місцевих програм розвитку освіти, інших цільових програм у цій сфері» (Сахарук, 2015, с. 273), що на сьогодні відображає важливий аспект професійної місії очільника освітнього закладу.

Слід згадати ще два важливих засоби особистісно-діяльнісної підготовки майбутнього управлінця освітньої галузі до здійснення партнерської взаємодії. Насамперед, це – виробнича практика, програма якої дозволяє творчо поєднувати освоєння загальних засад управління з відпрацюванням власних можливостей щодо його здійснення. Участь у проведенні заходів з батьківською громадськістю, розробка і втілення навчального, виховного чи комбінованого проекту в масштабах одного, кількох класів чи загальношкільного характеру, покомпонентний та інтегративний аналіз шкільного середовища, що здійснюється студентами в ході практики, не лише сприяють розвитку індуктивного та дедуктивного способів мислення, розвивають професійну уважність, але й допомагають апробувати власний стиль взаємодії, вчасно побачити його переваги й недоліки. Водночас представлені до захисту результати практики дозволяють викладачам сформувати навчально-методичні матеріали кейсового типу, що відображають актуальні умови діяльності керівника освітнього закладу і допомагають створювати все більш наближену до реальності навчальну модель.

Важливим засобом підготовки майбутнього менеджера Нової української школи до професійно досконалої комунікації з суб'єктами освітнього середовища на партнерських засадах бачиться його залучення і до науково-педагогічної сфери. Науково-методичні конференції, що їх щорічно проводить кафедра педагогічної майстерності та менеджменту імені І. А. Зязюна, постають для студентів комунікативним середовищем, у якому відбувається обговорення найбільш актуальних професійних проблем кваліфікованими науковцями та діячами освітньої галузі на засадах партнерської взаємодії у її найбільш конструктивному представленні. Етика дискусії, спрямованої на питання освітньої інноватики, аргументація тактики і стратегії впровадження сучасних ідей і обґрунтування необхідності відмови від колишніх ефективних, та нині вже застарілих підходів, повага до опонентів і здатність до гідної самопрезентації – це найцінніші набутки, що їх виносять майбутні менеджери з наукових заходів.

Висновки і напрями подальших досліджень. Сучасний менеджер освітнього закладу – це людина, що виступає посередником між суб'єктами освітнього середовища, забезпечує партнерську взаємодію між ними, а отже – їхню синергію для досягнення цілей освітнього процесу в особистісно-повсякденному, власне освітньому та суспільному форматі. Реалізація Концепції Нової української школи вимагає якомога швидшого і якіснішого забезпечення вітчизняних закладів саме такими менеджерами, що передбачає посилення взаємозв'язків між теорією освітньої діяльності та її втіленням у практичну професійну творчість. Тож актуальним бачиться нині розширення форм і методів взаємодії вищої та загальноосвітньої школи, здатних акумулювати їхні можливості задля раннього занурення майбутнього менеджера до освітнього середовища останньої з метою напрацювання ним системного управлінського досвіду та формування здатності до ефективної управлінської комунікації на засадах партнерства.

Список використаних джерел

- Бевзенко, Л. (2018). Криза освіти, сучасні соціокультурні трансформації та зміна повсякденних освітніх практик. *Філософія освіти*, 2 (23), 100-117.
- Вейчжень, Г. (2017). Гострі кути реалізації концепції «нової української школи» у дискурсі ідеї глобальної освіти. *Гуманітарний вісник ЗДІА*, 69, 184-188.
- Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи* (2016). URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
- Про освіту. Закон України* від 05.09.2017 №2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
- Сахарук, О. П. (2015). Удосконалення повноважень органів місцевого самоврядування у сфері управління освітою. *Актуальні проблеми державного управління*, 1 (47), 268-275.
- Топузов, О., & Калініна, Л. (2017). Організаційні механізми управління закладами освіти: методології та теоретичні засади. *Український педагогічний журнал*, 4, 34-44.

References

- Bevzenko, L. (2018). Kryza osvity, suchasni sotsiokulturni transformatsii ta zmina povsiakdennykh osvitnikh praktyk [The Crisis of Education, Contemporary Sociocultural Transformations and Change in Everyday Educational Practices]. *Filosofia osvity [Philosophy of Education]*, 2 (23), 100-117 [in Ukrainian].
- Veichzhen, H. (2017). Hostri kuty realizatsii kontseptsii «novoï ukrainskoï shkoly» u dyskursi idei hlobalnoi osvity [Sharp angles for the realization of the concept of a "new Ukrainian school" in the discourse of the idea of global education]. *Humanitarnyi visnyk ZDIA [ZDIA Humanitarian Bulletin]*. 69. 184-188 [in Ukrainian].
- Nova ukrainska shkola. Kontseptualni zasady reformuvannya serednoi shkoly* [New Ukrainian School. Conceptual principles of secondary school reform] (2016). Retrieved from <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf> [in Ukrainian].
- Pro osvitu [About education]. Zakon Ukrainy vid 05.09.2017 №2145-VIII.* Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> [in Ukrainian].
- Sakharuk, O. P. (2015). Udoskonalennia povnovazhen orhaniv mistsevoho samovriaduvannia u sferi upravlinnia osvitoiu [Improvement of powers of local self-government bodies in the field of education management]. *Aktualni problemy derzhavnogo upravlinnia [Actual problems of public administration]*, 1 (47), 268-275 [in Ukrainian].
- Topuzov, O., & Kalinina, L. (2017). Orhanizatsiini mekhanizmy upravlinnia zakladamy osvity: metodolohii ta teoretichni zasady [Organizational mechanisms for managing educational institutions: methodologies and theoretical foundations]. *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal [Ukrainian Pedagogical Journal]*, 4, 34-44 [in Ukrainian].

GRYNOVA M., ZHDANOVA-NEDILKO O.

Poltava V. G. Korolenko national pedagogical University, Ukraine

PREPARING THE HEAD OF THE NEW UKRAINIAN SCHOOL FOR PARTNERSHIP WITH THE EDUCATIONAL ENTITIES

The article deals with problems related to several important aspects of pedagogical innovation in modern Ukraine. The requirements for the head of the New Ukrainian School as an integrative figure in the context of the educational environment, the organization of his relations with students, teachers, parents of students, representatives of local communities are analyzed. The specifics of partnership are discussed as a means of establishing constructive contacts between subjects interested in a successful educational outcome.

It is substantiated that the professional training of the head of the New Ukrainian School should include two interrelated areas: content-technological, which includes mastering the above components of managerial training as the theoretical basis of his activity, and personal-activity, which allows to form a sufficiently flexible and at the same time conceptual individual system of administrative interaction with the subjects of the educational environment.

The high school's ability to form a future education manager's ability to engage in this interaction is being explored. It initiates the expansion of forms and methods of interaction between higher and secondary schools, which are able to accumulate their opportunities for early immersion of the future manager into the latter's educational environment in order to develop systemic managerial experience and to develop the capacity for effective management communication on the principles.

Keywords: *New Ukrainian school; manager, educational environment; territorial community; parent community; partnership; higher education; vocational training; quasi-professional activity*

Стаття надійшла до редакції 17.03. 2019 р.

УДК 378.091.3:373.5.011.3-051

DOI: <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2019.23.183190>

НАТАЛІЯ ГУЗІЙ

ORCID ID 0000-0002-9158-9791

Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова, м. Київ

ІМІТАЦІЙНО-СИТУАЦІЙНЕ НАВЧАННЯ У СИСТЕМІ КОНТЕКСТНО ЗОРІЄНТОВАНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ТВОРЧОСТІ ТА МАЙСТЕРНОСТІ

У статті представлено результати наукової рефлексії евристичних можливостей імітаційно-ситуаційного навчання у системі контекстно зорієнтованої підготовки майбутніх педагогів до професійної творчості та майстерності, а також висвітлено експериментальний досвід його використання при вивченні майбутніми педагогами навчальних дисциплін з основ педагогічної творчості та майстерності.

Ключові слова: *контекстне навчання; імітаційно-ситуаційне навчання; дидактична освіта; педагогічна майстерність; педагогічна творчість*

Актуальність дослідження. Розв'язання сучасних завдань державної освітньої політики, реалізація концептуальних засад Нової української школи зумовлюють пошук дієвих шляхів подальшого розвитку теорії та методики професійно-педагогічної підготовки освітянських кадрів, здатних досягти вершин професійної творчості та майстерності як найбільш визначних маркерів високопродуктивної педагогічної праці. Це вимагає подальшої наукової рефлексії професійного потенціалу однойменних навчальних дисциплін з основ педагогічної творчості та майстерності у збагаченні особистісних аспектів змісту педагогічної освіти та евристичних можливостей методичного арсеналу їх викладання, зокрема контекстного типу навчання студентів та одного з методів його реалізації – імітаційно-ситуаційного навчання.

Аналіз публікацій і досліджень. Фундаментальні дослідження теорії та методики професійно-педагогічної підготовки освітянських кадрів розкриваються у працях О.А.Абдуліної, О.А.Дубасенюк, Л.В.Кондрашової, О.Г.Мороза, В.О.Сластьоніна та ін., підготовки до професійної творчості та майстерності майбутніх педагогів – у науково-методичних розвідках Є.С.Барбіної, І.А.Зязюна, Н.В.Кічук, Н.В.Кузьміної, М.О.Лазарева, В.А.Семиченко, С.О.Сисоевої, Р.П.Скульського, Н.М.Тарасевич, та ін. Мета-технологія контекстного навчання у вищій школі запропонована А.О.Вербіцьким, а її творче використання у різних видах вищої освіти представлено в роботах Н.В.Борисової, П.М.Гусака, О.А.Дубасенюк, В.А.Семиченко, М.Г.Чобітько та ін. Імітаційно-ситуаційне навчання майбутніх педагогів у його різноманітних проекціях презентовано у публікаціях Є.М.Глубокової, О.В.Матвієнко, Л.О.Мільто, Г.В.Нікішиної, В.Л.Омельяненка, М.В.Даниленко, Л.І.Даниленко, Л.В.Кондрашової, Л.І.Рувінського, Л.Шульман та ін. Проте, екстраполяція методів імітаційно-ситуаційного